

A ROBBANTÓSZERREL ÉS ROBBANÓANYAGGAL KAPCSOLATOS BŰNCSELEKMÉNYEK

Dr. Kővári Elvira hadnagy

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Hadtudományi Kar

Bevezetés

Van az életnek jó néhány olyan területe, melyben az emberek veszélyes anyagokkal dolgoznak. Ekkor szigorú szabályokat betartva kell az embereknek végezni tevékenységüket, vigyázva arra, hogy ne sértsék meg a szabályokat.

Ilyen szigorúan szabályozott terület például a műszaki alakulatokhoz tartozó katonák azon tevékenysége, mely során robbanóanyagokat használnak fel, szállítanak, raktároznak, adott esetben az ország határain kívülre szállítják, vagy külföldről szerzik be az ilyen anyagokat.

Amennyiben ezen anyagok mozgatása és az azzal kapcsolatos tevékenység az alakulat rendeltetésszerű tevékenységi keretein belül zajlik, nem történik szabályszegés, az alakulat mindennapi életének megfelelő tevékenységről beszélünk, legyen ez gyakorlat vagy egyéb harcászati tevékenység.

Ha az ilyen tevékenységeket vizsgáljuk, melyek az adott parancsnak megfelelően zajlanak le, jogilag nem okozhatnak bonyodalmat.

A problémák ott kezdődnek, ha az ilyen anyagokat nem arra jogosult személyek szerzik meg, használják fel, vagy nem szabályozott módon csempészik át a határon.

Ezen utóbbi cselekmények már komoly jogi aggályokat rejtenek magukban. Hiszen ha bárki ilyen veszélyes anyagokat tartana otthon, az nem megfelelő

emberek kezébe is kerülhetne, ami visszaélésekhez vezethetne, és előbb-utóbb anarchiába torkollna.

Ezért vált szükségessé, hogy a társadalom a jog eszközeivel lépjen fel azon személyekkel szemben, akik engedély nélkül robbanóanyagot vagy robbantószeret tartanak, készítenek, használnak, vagy az országba behoznak és egyéb hasonló cselekményeket követnek el. A társadalmi renddel ellentétes ilyen cselekmények pedig olyan mértékben veszélyesek a társadalmi rendre, hogy a büntetőjog lett az a jogág, melynek szankcióit tartották a jogalkalmazók szükségesnek.

A visszaélés robbanóanyaggal vagy robbantószerrel bűncselekmény jelenlegi szabályozása

A büntető törvényről szóló 1978. évi IV. törvény 263. §-a a következőképpen szabályozza ezt a bűncselekményt:

„(1) Aki robbanóanyagot, robbantószeret vagy ezek felhasználására szolgáló készüléket engedély nélkül készít, megszerez, tart vagy a tartásukra nem jogosult személynek átad, büntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott cselekményt

a) üzletszerűen,

b) bűnszövetségben

követi el, öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki az (1) bekezdésben meghatározott cselekményt

a)

b) különös visszaesőként

követi el, öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) A különös visszaesés szempontjából hasonló jellegű bűncselekmény

a) a visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel (263/A. §), a fegyvercsempészet (263/B. §), a visszaélés nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel (264/C. §),

b) a nemzeti, etnikai, faji vagy vallási csoport tagja elleni erőszak, az emberrablás és a magánlaksértés fegyveresen elkövetett esetei [174/B. § (2) bek. a) pont, 175/A. § (2) bek. b) pont, 176. § (2) bek. b) pont és (3)-(4) bek.], a közveszélyokozás [259. § (1)-(3) bek.], a nemzetközi jogi kötelezettség megszegésének súlyosabban minősülő esete [261/A. § (3) bek.], a visszaélés radioaktív anyaggal (264. §),

c) a visszaélés kábítószerrel, a rablás, a jármű önkényes elvétele, a szökés és az előjáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak fegyveresen elkövetett esetei [321. § (3) bek. a) pont, (4) bek. b)-c) pont, 327. § (3) bek., 343. § (2) bek. a) pont, (4)-(5) bek., 355. § (2) bek. a) pont], továbbá a robbanóanyag vagy robbantószer felhasználásával elkövetett rongálás [324. § (4) bek. c) pont].”

A törvényi tényállás ismertetése

A törvényi tényállás a közrend elleni bűncselekmények közt helyezi el az általam tárgyalt bűncselekményt, mely jelzi azt, hogy ez a cselekmény nem csak az egyes emberekre, hanem az emberek nagyobb részére, illetve a társadalmi rend egy elemére, a közrendre veszélyes cselekményeket üldözi.

A törvény **jogi tárgya** tehát a közrend, közbiztonság védelme.

A törvény **elkövetési tárgya** a robbanóanyag, robbantószer vagy ezek felhasználására szolgáló készülék. A büntető törvénykönyv nem adja meg ezek jogi fogalmát, ezért azt a katonai fogalmak felhasználásával a bírói gyakorlat alakította ki.

Ezek szerint **robbanóanyag** azon olyan, erre a célra előállított anyag: keverék, vegyület, amely valamilyen mechanikai, hő- elektromos, vegyi behatás, jel következtében igen rövid idő alatt nagy hő, fény, hang, nyomás, feszítő erő kifejtése mellett átalakul és ezáltal romboló hatást vált ki. A bírói gyakorlat ilyen tipikus robbanóanyagnak a dinamitot, ekrazitot veszi. Megjegyzendő, hogy, hogy a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény 3. § a) pontja meghatározást ad a robbanóanyagok és készítmények vonatkozásában. E szerint, ezeken az olyan folyékony, képlékeny, kocsonyás, vagy szilárd anyagok és készítmények értendők, amelyek a légköri oxigénnel, vagy anélkül, gyors gázfejlődéssel járó hőtermelő reakcióra képesek, s amelyek adott kísérleti körülmények között, illetőleg nyomásra vagy hőre felrobbannak.

Ugyanilyen megfontolásokból a **robbantószer** megfogalmazását is csak a miniszteri indokolásban, illetve a bírói gyakorlatban megfogalmazottak szerint közelíthetjük meg. A miniszteri indokolás szövegezése szerint robbantószer az az eszköz, amely a robbanóanyag felrobbantására szolgál, mint a gyutacs vagy a gyújtózsín.

Az előbbieket **felhasználására szolgáló készülék** alatt a robbanóanyag és a robbantószer egységét veszi a bírói gyakorlat.

Jogászként nem kívánok vitákba bocsátkozni a megfogalmazások helyességéről vagy helytelenségéről, melyet a joggyakorlat használ. A cikk témája nem is a fogalmak értelmezése, hanem azon magatartások bemutatása, melyeket a jog üldöz, ha engedély nélkül, a szabályok be nem tartásával követik el.

Nem minden olyan anyaggal kapcsolatos tiltott cselekményt kell a bűncselekmények közé sorolni, melyek használatuk folyamán felrobbannak. Ugyanis a szabálysértési törvény szabályozza az ipari robbanóanyaggal és pirotechnikai termékekkel kapcsolatos szabálysértést. A pirotechnikai anyagokkal kapcsolatban a Legfelsőbb Bíróság is kimondta 1982. évben 453-as számon

közzétett határozatában, hogy a pirotechnikai anyaggal kapcsolatos szabályszegés nem bűncselekményt valósít meg.

A bűncselekmény **elkövetője** a törvény megfogalmazása szerint bárki lehet, nincsen speciális elkövetői kör meghatározva. Elkövető tehát az a személy, akinek nincsen meg a szükséges felhatalmazása az engedélyezéssel kapcsolatban.

A bűncselekmény **elkövetési magatartásai** az engedély nélküli készítés, megszerzés, tartás vagy az elkövetési tárgyak tartására nem jogosult személyeknek történő átadás.

Az engedély nélküliség széles körűen értelmezhető fogalom. Ez személyre értelmezve államigazgatási engedélyt jelent. De ha egy másik oldalról vizsgáljuk a helyzetet, ezt szélesebben kell értelmezni. Ugyanis az egyes katonáknak nincsen külön-külön személyre szóló engedélyük, amikor például egy gyakorlaton robbantási tevékenységet végeznek, az alakulat mint olyan jogosult annak az elvégzésére az állományában résztvevő személyeken keresztül. Azonban ha az ilyen személy a robbanóanyagot a gyakorlat után magához veszi, hogy azt lakására vigye, már elköveti a bűncselekményt, függetlenül attól, hogy ő ún. engedély birtokában volt. Azonban az az engedély csak a gyakorlatra szólt, a robbanóanyag rendeltetésszerű felhasználására, melybe már nem fér bele, hogy a robbanóanyagot a katona magához vegye és azt lakására szállítsa.

A polgári felhasználású robbanóanyagokkal kapcsolatban a 191/2002 (IX. 4.) kormányrendelet ad eligazítást, a katonai felhasználású robbanóanyagokkal kapcsolatban pedig az MH és HM belső szabályai adnak eligazítást.

Az első tényállási magatartás, az elkövetési tárgyak **készítése** nem más, mint azok előállítása engedély nélkül. Ezen anyagok veszélyesek, nem megfelelő körülmények közti előállításuk, tárolásuk veszélyt idézhet elő. Szigorú szabályok rendezik azt, hogy ki, milyen anyagot, milyen mennyiségben, milyen végzettséggel

és tulajdonsággal rendelkező munkavállalók segítségével állíthat elő. Ezeket a szabályokat aki megszegi és önkényesen állít elő ilyen anyagokat, büntetendő.

A második elkövetési magatartás nem más, mint a robbanóanyag, robbantószer vagy ezek felhasználására szolgáló készülék **engedély nélküli megszerzése**. A megszerzés jelen esetben lehet ingyenes, visszterhes, jogos vagy jogellenes megszerzés is. Amennyiben a megszerzés jogellenes cselekmény elkövetése útján történik, akkor a lopás a robbanóanyaggal visszaélés eszközcselekménye lesz, beleolvad abba, ha büntetési tétele a lopásénál magasabb. Egyébként halmazat valósul meg. Nem minősül azonban megszerzésnek az a magatartás, amikor az elkövető átmenetileg a hozzá került robbanóanyagot magánál tartja, hogy azt rövid időn belül a hatóság rendelkezésére bocsássa.

A bűncselekmény következő elkövetési magatartása a **tartás**. A tartás a megszerzésnél hosszabb folyamatot feltételez, vagyis azt, hogy az elkövető egy időtartamon keresztül az elkövetési tárgy birtokában van. Ilyenkor az elkövetési tárgyat megszerző lehet maga az elkövető, vagy lehet más személy is. Amennyiben ugyanaz szerezte meg a robbanóanyagot, aki azt tartja, csupán ezen utóbbi fordulat alapján számíthat büntetésre. A tartás magában foglalja azt is, ha az elkövető a dolgot ugyan nem tartja magánál, azonban azt bármikor birtokába veheti, vagy azt átadta másnak megőrzésre, de azt tőle bármikor visszakérheti.

A megszerzés és a tartás elhatárolása egymástól meglehetősen nehéz. A megszerzés egy viszonylag rövid ideig tartó magatartást feltételez, amikor az elkövető rövid időn belül átadja más személynek azt, vagy felhasználja vagy egyszerűen kidobja az elkövetési tárgyat. A tartás ennél időben hosszabb ideig tartó folyamat, mely hetekig, adott esetben hónapokig is elhúzódhat.

Végül a törvényben szabályozott utolsó elkövetési magatartás az **elkövetési tárgy tartására nem jogosult személy részére történő átadás**. Ez abban az esetben büntetendő, ha az elkövető tisztában van azzal, hogy olyan személynek ad

robbanóanyagot vagy robbantószeret, aki nem jogosult arra, hogy azt tartsa illetve felhasználja. Ha az elkövető tévedett ezen másik személy esetében, úgy a körülmények alapos vizsgálata után tévedés jogcímén adott esetben mentesülhet a felelősség alól. Az átadás alatt a joggyakorlat a birtokról való végleges lemondást jelenti, vagy a birtoklás tartós átengedését, és a megszerző jogellenes birtoklásának létrejöttére irányuló akaratot kell érteni. Abban az esetben, ha az elkövető a dolgot elhagyja, véletlenül eldobja és azt más személy szerzi meg, nem valósítja meg a bűncselekmény ezen fordulatát. Ha engedéllyel volt az anyag birtokában, akkor egyáltalán bűncselekményt sem valósít meg. Az már más kérdés, hogy őt fegyelmi eljárásban felelősségre lehet vonni, ha fegyveres szerv tagjaként vesztí el az anyagot az őrzés szabályainak megszegésével.

A törvény nem szabályozza a felhasználás elkövetési magatartást ezen bűncselekmény tényállási elemeinél. Erre azért nincsen szükség, mert a robbanóanyag, robbantószer felhasználása más bűncselekmény megállapítására fog vezetni, például a robbanóanyag vagy robbantószer felhasználásával elkövetett rongálást, illetve közveszélyokozást, terrorcselekményt vagy egyéb bűncselekmények megállapítására adhat módot.

Fontos tényező, hogyha azért tartja magánál az elkövető a dolgot, vagy adja át egy másik személynek, hogy azt a hatóság részére beszolgáltassák, bűncselekmény nem valósul meg. A bűncselekmény ugyanis csak szándékosan követhető el, ami feltételezi a jogellenes szándékot.

A törvényi tényállás megfogalmaz **minősített eseteket** is. Az üzletszerű és a bünszövetségben történő elkövetést súlyosabban rendeli büntetni a törvény. Ezen kívül a súlyosabb minősítést a különös visszaesőként történő elkövetés is megalapozza.

Az **üzletszerűség** nem más, mint olyan elkövetés, mely révén az elkövető hosszabb távon rendszeres haszonszerzésre törekszik ugyanolyan vagy hasonló

jellegű bűncselekmények elkövetése révén. A joggyakorlat nem kívánja meg, hogy a folyamat hosszabb időn keresztül történjen, akár egy elkövetés is megalapozhatja az üzletszerűség megállapítását akkor, amikor a körülmények mérlegelése alapján megállapítható, hogy az elkövető hosszabb távon, nyereségszerző célzattal kívánta folytatni a cselekményét. Az üzletszerűség megállapításánál még egy fontos tényező van, mely nem más, mint az azonos vagy hasonló jellegű bűncselekmények elkövetése révén történő haszonszerzés.

A **bűnszervezetben** történő elkövetést a büntető törvénykönyv értelmező rendelkezéseinek segítségével vizsgálhatjuk meg. Eszerint bűnszervezet a három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése. Mint a megfogalmazásból is látható, bűnszervezet keretébe a súlyosabb jellegű cselekmények tartoznak, melyek megalapozzák súlyosabb minősítésüket is.

1999 március 1-jétől a cselekmény súlyosabb minősítését a **különös visszaesőkénti** elkövetés is megalapozza. Különös visszaeső az a személy, akit korábban végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték szándékos bűncselekmény miatt, majd a büntetés kitöltésétől (vagy végrehajthatósága megszűnésétől) számítva három éven belül újabb, hasonló jellegű bűncselekményt követ el. Hogy mi számít hasonló jellegű bűncselekménynek, azt minden esetben a törvény mondja ki a törvényi tényállás ismertetése során.

Jelen esetben is a törvény felsorolja azon bűncselekményeket, melyek ilyen kis idő utáni elkövetése megalapozza jelen bűncselekmény megállapítása szempontjából a különös visszaesőkénti minősítést.

Még egy érdekes adalék arról, hogy milyen esetekben nem volt büntethető egy rövid ideig az a személy, aki ténylegesen mégis elkövette a bűncselekményt. A büntető jogszabályok módosításáról szóló 1998. évi LXXXVII. törvény 92. §-a

akként rendelkezik, hogy aki a törvény hatálybalépésétől - 1999. március 1. napjától - számított 60 napon belül a rendőrségnek önként átadja az engedély nélkül készített, megszerzett vagy tartott robbanó anyagot, robbantószeret, illetőleg bejelentést tesz az általa tartásra nem jogosult vagy engedéllyel nem rendelkező személynek átadott robbanó anyagról, robbantószeréről, úgy vele szemben a jelen jogszabály-hely szerinti bűncselekmény miatt eljárás nem indítható. Az egyszeri, mentességet biztosító törvényi rendelkezést az a jogpolitikai megfontolás indokolta, hogy jelentősebb érdek fűződik a jogosulatlanul birtokban tartott robbanó anyag, robbantószer önkéntes beszolgáltatásához, arra vonatkozó bejelentéshez, mint a büntetőjogi igény érvényesítéséhez.

Bírói gyakorlat:

BH2003. 143. *A fegyvercsempészet megítélésénél nincs jelentősége annak a körülménynek, hogy a külföldről beszállított robbanóanyag és robbantószer beszerzésére megrendelést adó személyek kiléte az eljárás során ismeretlen maradt [Btk. 263. § (1) bek., 263/B. § (1) bek.].*

BH1986. 356. *robbanóanyaggal visszaélés büntette és orgazdaság vétsége bűnhalmazatban történő megállapítása [Btk. 263. § (1) bek., 326. § (2) bek. a) pont].*

BH1983. 109. *Nem valósítja meg a lőfegyverrel (lőszerrel) visszaélés büntettet az a katona, aki az őrhelyének ideiglenes elhagyásakor a lőfegyverét is magával viszi [Btk. 263. § (2) bek., 348. § (2) bek. 1. tétele].*

BH1989. 131. *A katonai szolgálatra alkalmatlanság értékelése többszörös visszaesőként önkényes eltávozás vétségét elkövető sorkatonánál [Btk. 71. §, 345. § (1) bek., Be 263. §].*

BH1988. 334. *A robbanóanyaggal és robbantószerrel, illetve a lőszerrel és lőfegyverrel visszaélés egymással nem alkot halmazatot [Btk. 12. § (1) és (2) bek., 263. § (1) és (2) bek.].*

A robbanóanyaggal kapcsolatos fegyvercsempészet

A következőkben vázlatosan szeretnék foglalkozni azzal az esettel, amikor engedély nélkül, vagy annak kereteit túllépve hoz be, visz ki vagy szállít át valaki az ország területére robbanóanyagot, robbantószeret vagy ezek felhasználására szolgáló készüléket.

Az előző bűncselekmény leírásánál már kifejtettem azokat az okokat, melyek a jogalkotót arra készítették, hogy a robbanóanyaggal és ehhez szükséges szerekkel, szerkezetekkel kapcsolatos visszaéléseket büntetendőnek nyilvánítsa. Ezért nem tartom szükségesnek ennek további részletezését illetve megismétlését.

A büntető törvénykönyv **263/B. §-a** szerint:

”(1) Aki lőfegyvert, lőszeret, robbanóanyagot, robbantószeret, illetve robbanóanyag, robbantószer felhasználására szolgáló készüléket engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít, büntetést követ el, és öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdés szerinti bűncselekményt

a) üzletszerűen,

b) bűnszövetségben

követik el.

(3) Aki az (1) bekezdésben meghatározott cselekményt

a)

b) különös visszaesőként

követi el, tíz évtől tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) A különös visszaesés szempontjából hasonló jellegű bűncselekmény

a) a visszaélés robbanóanyaggal vagy robbantószerrel (263. §), a visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel (263/A. §), a visszaélés nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel (264/C. §),

b) a nemzeti, etnikai, faji vagy vallási csoport tagja elleni erőszak, az emberrablás és a magánlaksértés fegyveresen elkövetett esetei [174/B. § (2) bek. a) pont, 175/A. § (2) bek. b) pont, 176. § (2) bek. b) pont és (3)-(4) bek.], a közveszélyokozás [259. § (1)-(3) bek.], a nemzetközi jogi kötelezettség megszegésének súlyosabban minősülő esete [261/A. § (3) bek.], a visszaélés radioaktív anyaggal (264. §),

c) a visszaélés kábítószerrel, a rablás, a jármű önkényes elvétele, a szökés és az előljáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak fegyveresen elkövetett esetei [321. § (3) bek. a) pont, (4) bek. b)-c) pont, 327. § (3) bek., 343. § (2) bek. a) pont, (4)-(5) bek., 355. § (2) bek. a) pont], továbbá a robbanóanyag vagy robbantószer felhasználásával elkövetett rongálás [324. § (4) bek. c) pont].

(5) Aki fegyvercsempészetre irányuló előkészületet követ el, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

Minden országnak érdeke, hogy csak törvényesen tartott robbanóanyagok legyenek az ország területén. Nemcsak az az érdek, hogy ne kerüljenek illetéktelen kezekbe robbanóanyagok és hasonló más veszélyes anyagok, hanem az is, hogy csak legálisan szerezzenek be más országok területéről ilyen anyagokat.

Ezért volt fontos ezen bűncselekmény-kategória megfogalmazása.

A törvényi tényállás nemcsak a robbanóanyaggal, robbantószerrel vagy ezek felhasználására szolgáló készülékek országhatáron átnyúló illegális kereskedelmét tiltja, hanem a lőszerrel, lőfegyverrel való ilyen cselekményeket is egy törvényi tényállásba helyezte a jogalkotó.

Ennek az az oka, hogy ugyanazt a tiltott cselekményt rendezi üldözni, csupán az elkövetési tárgy különböző.

Ezen cikk témája nem a törvényi tényállás részletes jogi elemzése, hanem azon cselekmények bemutatása, melyek büntetőjogi üldözéssel fenyegetettek, ha illegálisan, engedély nélkül végzik őket.

Az előző tényállás részletes ismertetése után csupán azon sajátos jegyek leírására szorítkozom, melyek jelen tényállás sajátosságát adják.

Robbanóanyagok, robbantószerrek vagy ezek felhasználására szolgáló készülékek országhatáron történő be-, kiviteléhez vagy az országon történő átszállításához engedélyek szükségeltetnek. Az engedély pontosan meghatározza, hogy ki, mikor, mennyi ilyen anyagot hozhat át milyen biztonsági intézkedések mellett.

Aki ezt az engedélyt nem szerzi be, vagy nem tartja be az engedélyben meghatározott utasításokat, súlyosan megszegi a társadalmi rend szabályait. Tekintettel az eset súlyosan jogsértő mivoltára, ezért szükségesnek látta a jogalkotó, hogy büntetni rendelje az ilyen cselekményeket.

A nemzetközi jog általánosan elfogadott szabályai szerint kell értelmezni az államhatárt. Ez nem más, mint az ország földrajzi határa, illetve a nemzetközi légikikötők – tekintettel arra, hogy Magyarországnak tengeri kikötője nincs.

Nyilván felmerül az olvasóban, hogy 2004. május 1. után hogyan változott meg a bűncselekmény megítélése, hiszen Magyarország Európai Unió tagásával a vámhatárok újraértelmezendők aszerint, hogy EU tagállamból vagy nem EU tagállamból szállítják az árut.

A bűncselekmény megfogalmazása egyértelműen meghatározza, hogy Magyarország határa az, melyen történő illegális átszállítás megalapozza a bűncselekmény elkövetését. Tehát ebben a tekintetben Magyarország EU-tagsága irreleváns. Nem a vámellenőrzéstől történő elvonás a bűncselekmény elkövetési magatartása, mint a csempészetnél, hanem a határon történő ki-, bevitel, átszállítás.

Bírói gyakorlat:

BH2003. 143. *A fegyvercsempészet megítélésénél nincs jelentősége annak a körülménynek, hogy a külföldről beszállított robbanóanyag és robbantószer beszerzésére megrendelést adó személyek kiléte az eljárás során ismeretlen maradt [Btk. 263. § (1) bek., 263/B. § (1) bek.].*

BH2001. 313. *Megvalósítja a fegyvercsempészet büntettét az a külföldi állampolgárságú elkövető, aki az ország területére belépve 4 db lőfegyvert és azokhoz tartozó, viszonylag nagyobb számú lőszert hoz be anélkül, hogy a belépéskor azokra nézve bejelentést tett volna; az ilyen elkövetővel szemben végrehajtandó börtönbüntetés és kiutasítás kiszabása indokolt [Btk. 263/B. § (1) bek., 83. §, 61. § (1) bek.].*

Befejezés

Végezetül essék szó arról, hogy miért tartottam azt fontosnak, hogy ezek a bűncselekmények ismertetésre kerüljenek.

Jónéhány olyan másik bűncselekmény van, melyeket el lehet követni robbanóanyaggal, robbantószerrel. Ezek általában a másik cselekmény eszközcselekményei. Például ha egy személyt úgy ölnek meg, hogy a személygépjárművére robbanóanyagot helyeznek, akkor ez a cselekmény, mint az emberölés eszközcselekménye fog minősülni. Amennyiben személyi sérülés nem történik, azonban egy robbanóanyag kárt okoz egy tárgyban, úgy a kár nagyságától

és a veszélyeztetett emberek számától függően rongálástól a közveszélyokozásig többfajta bűncselekmény megállapításra kerülhet.

Azonban ahhoz, hogy az elkövető véghezvigye cselekményét, szüksége van robbanóanyagra, robbantószerre. Amíg meg nem történik a fent leírt egyéb bűncselekmény, addig jelen cikkben tárgyalt két bűncselekmény kerülhet megállapításra, amennyiben az elkövető egyéb bűncselekmény-elkövetési hajlandósága nem nyer bizonyítást. Ha ez utóbbi is beigazolódik, és a más bűncselekmény előkészülete is büntetendő, akkor az előkészületi cselekményért is büntetést fognak kiróni az elkövetőre.

De vegyünk egyszerűbb eseteket, amikor „hobbiból” gyűjt az elkövető ilyen veszélyes szereket, tárgyakat. Ezek különösen veszélyes jellegére figyelemmel fontos az, hogy aki engedély nélkül tart magánál ilyen szereket, ne tehesse ezt következmény nélkül.

A társadalmi rend, az emberek biztonsága védelmet érdemel. Fontos, hogy ezt a biztonságot senki se veszélyeztesse. Senki se tegyen olyat, amivel másokat vagy mások vagyonát veszélybe sodorhassa.

S végül az utolsó indok, amiért fontosnak tartom e téma ismertetését: mindazon cselekmények, melyeket a fentiekben, mint bűncselekményeket részleteztem, engedéllyel, a Magyar Honvédség keretein belül végzett szolgálati feladatként nem büntetendők. Hiszen robbanóanyag tartása egy hadsereg egyik fontos kötelessége, melyet elő kell állítani, tartani kell a raktárban, őrizni kell, fel kell használni, illetve egyes esetekben akár az államhatáron keresztül is kell szállítani. Engedéllyel, meghatározott biztonsági rendszabályok mellett. Ez kötelesség és nem büntetendő cselekedet. Büntetendővé akkor válik, ha – akár katona személy is – valaki túllépi a jogszabályi kereteket. Ilyen szempontból mindegy, hogy az elkövető katona-e vagy sem. Megszegte a szabályokat, a továbbiakban cselekedete nem büntetendő, büntetést érdemel.

Felhasznált irodalom:

1. Horváth-Kereszty-Maráz-Nagy-Vida: A magyar büntetőjog különös része, 1999, Korona Kiadó
2. Földvári József: A magyar büntetőjog általános része, Osiris, 2002
3. A büntető törvénykönyv magyarázata, KJK, 2002
4. A Büntető Törvénykönyv kommentárja, CD-jogtár, KJK-kerszöv, 6/2004
5. Kovács Gyula: A büntető törvénykönyv különös részének vázlata, ORFK, Tájékoztató1/2002
6. Mezei László: A katonai normasértések büntetőjogi fenyegetése, Ügyészek lapja, 3/1994